

Aleg. 190.

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 29. stycznia 1893. L. 791, mianowicie o czynnościach odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

Wysoki Sejmie!

Czynności w sprawie podniesienia hodowli bydła, jakimi się Wydział krajowy zajmował w roku 1893, w myśl poleceń Wysokiego Sejmu z dnia 4. kwietnia 1892 r. i 20. maja 1893 r., były dwojakie:

- 1) Wprowadzenie w życie ustawy z dnia 20. lipca 1892 r. (o licencyonowaniu buhajów gminnych).
- 2) Użycie, a względnie rozdział subwencji przez Wysoki Sejm na podniesienie hodowli bydła przyznanej.

Co do 1-szego.

Wydział krajowy przesłał c. k. Namiestnictwu przyjęte przez Wysoki Sejm (w dniu 20. maja 1893 r.) do wiadomości przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 20. lipca 1892 r., celem ogłoszenia tychże w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, a następnie przesłał c. k. Namiestnictwu za żądane przez nie tłumaczenie wspomnianych przepisów wykonawczych na język niemiecki i ruski.

Jakkolwiek przepisy te dotychczas ogłoszone nie zostały, zarządził Wydział krajowy wszystko, co potrzeba, ażeby komisye licencyonujące buhaje, mogły z wiosną r. b. rozpocząć swe czynności. A mianowicie, ustanowił w każdym powiecie okręgi licencyonowania buhajów, w myśl paragrafu 4-go ustawy z dnia 20. lipca 1892 r. Zarządził przygotowanie wszelkich druków komisjom licencyonującym potrzebnych, a przepisami wykonawczymi wskazanych. Rozesłał do wszystkich Wydziałów powiatowych druki na „Wykazy stanu bydła rogatego“ w gminach i na obszarach dworskich, które (wedle przepisów wykonawczych), służyć mają komisjom

licencyonującym do orzeczenia, ile buhajów licencyonowanych ma się znajdować w każdej gminie. Zamianował przewodniczących komisyj licencyonujących i tychże zastępców, na wniosek komitetów obu Towarzystw rolniczych krajowych, i przystąpił do organizacyi komisyj licencyonujących.

Organizacya komisyj licencyonujących postępuje wszakże dość wolno, a to z powodu trudności w wynalezieniu potrzebnej ilości gospodarzy, którzyby mogli i chcieli podjąć się dość uciążliwych obowiązków członków tychże komisyj.

Koszta druków, przygotowania pieczęci, piętna i t. p., pokrył Wydział krajowy tymczasowo z kwoty 30.000 zł., przez Wysoki Sejm na podniesienie hodowli bydła przeznaczonej, a to z tego tylko względu, że na kosztą wprowadzenia w życie komisyj licencyonujących, nie była wstawiona żadna osobna pozycya w budżet wydatków z funduszu krajowego, w słusznym przypuszczeniu, że w roku 1893 nie będzie jeszcze wielka większość komisyj licencyonujących funkcyonować. Na rok jednak 1894, kiedy już wszystkie komisye, przynajmniej częściowo funkcyonować będą, należy na kosztą przewidziane ostatnim ustępem §. 4-go ustawy z dnia 20. lipca 1892 roku, wstawić osobną pozycyę wydatków. Koszta bowiem, jakie w myśl §. 4-go tej ustawy ponosić ma fundusz krajowy, będą znaczne, a pokrywanie tychże z 30.000 zł., przeznaczonych wedle uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 1. i 4. kwietnia 1892 r. (na podniesienie hodowli bydła, a mianowicie na subwencyonowanie obór zarodowych, premiowanie hodowców, zakładanie stacyj subwencyjnych, zakupno buhajów rasowych etc.), sprawiłoby, że cel, na jaki przeznaczona została subwencya 30.000 zł., byłby chybiony.

Z tego to powodu proponuje Wydział krajowy na kosztą przewidziane w §. 4-tym ustawy z dnia 20. lipca 1892 r., wstawienie w rubrykę XV. budżetu krajowego kwoty 10.000 zł.

Komisya gospodarstwa krajowego, po zasiągnięciu bliższych informacyi w Wydziale krajowym, nie uznaje jednak wysokości tej kwoty za dostatecznie usprawiedliwioną, i proponuje we wniosku, na końcu niniejszego sprawozdania umieszczonym, wstawienie w budżet krajowy na rok 1894, na kosztą przewidziane §. 4-tym ustawy z 20. lipca 1892 r., kwoty 6.000 zł.

Zważywszy jednak, iż Sejm uchwalając powyższą ustawę, nie miał sobie przedłożonego obliczenia kosztów, jakie jej wprowadzenie w życie za sobą pociągnie, i nie mógł zatem przewidzieć, iż fundusz krajowy na tak znaczne wydatki narażonym zostanie, komisya gospodarstwa krajowego zgadzając się na ten rok na umieszczenie w budżecie krajowym wyż wzmiankowanej kwoty 6.000 zł., chcąc jednak nadal uniknąć takich, a może i większych wydatków w latach następnych, proponuje uchwalenie przy końcu tego sprawozdania umieszczonej rezolucyj.

Co do 2-go.

Subwencya w kwocie 30.000 zł., przez Wysoki Sejm na podniesienie howu bydła, a mianowicie na zakładanie obór zarodowych, stacyj buhajów subwencyjnych, premiowanie hodowców etc. przeznaczona, rozdzielił Wydział krajowy w tym samym stosunku pomiędzy oba Towarzystwa rolnicze, jak w roku 1892, mianowicie 20.000 zł. c. k. Towarzystwu gospodarskiemu galicyjskiemu, a 10.000 zł. c. k. Towarzystwu rolniczemu krakowskiemu. Plan użycia tej subwencyi, łącznie z subwencyą państwową, przez Wydział krajowy wyjednaną, pozostaje niezmienny, tak jak był podany w zeszłorocznym sprawozdaniu Wydziału krajowego.

Ze względu jednak, że rachunki na r. 1893 nie mogły być jeszcze przez komitety obu Towarzystw rolniczych zamknięte, nie przedłożyły jeszcze wspomniane komitety szczegółowych sprawozdań, w jaki sposób użyły subwencyj, któremi w roku 1893 na cele podniesienia howu bydła rozporządzały.

Na podstawie powyższych wywodów, komisya gospodarstwa krajowego wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm poleca wstawić w rubrykę XV. poz. 223 c) budżetu na rok 1894 kwotę 6.000 zł. na pokrycie kosztów komisji licencyjonujących, w myśl §. 4-go ustawy z dnia 20. lipca 1892 r.

II. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby do kosztów wykonania ustawy z dnia 20. lipca 1892 Nr. 52 dz. u. p., przyczynił się skarb państwa przynajmniej w wysokości wydatku, jaki kraj na ten cel ponosić będzie.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by rozpatrzywszy gruntownie całą sprawę, rozważył, czy w celu obniżenia wydatków na koszt licencyjonowania, nie daloby się w granicach obowiązującej ustawy, uzyskać prawidłowego funkcjonowania komisji licencyjonujących, przy możliwym obniżeniu kosztów, wynikających z zastosowania paragrafu 4-go ustawy z 20. lipca 1892 r.

Lwów dnia 7. lutego 1894.

Przewodniczący:

Jan Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:

S. Brykczyński w. r.

